

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

Orientering om juridisk vurdering fra Forsvarsministeriets Personalestyrelse

1. Forsvarsudvalget blev den 22. maj 2023 orienteret om en mulig hjemmelsproblematik i forhold til undtagelse af værnepligtige mv. fra reglerne om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap (FOU alm. del, bilag 91).

Udvalget blev samtidig orienteret om, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse var blevet anmodet om en nærmere juridisk vurdering af området. Forsvarsministeriets Personalestyrelse har nu fremsendt den juridiske vurdering, som vedlægges til Forsvarsudvalgets orientering.

2. Hovedbudskabet i den juridiske vurdering er, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse vurderer, at den nuværende praksis på området samlet set er i overensstemmelse med den gældende lovgivning.

Forskelsbehandlingsloven indeholder et generelt forbud mod forskelsbehandling på baggrund af handicap. Det indebærer, at arbejdsgivere ikke må forskelsbehandle på baggrund af handicap, medmindre det er objektivt begrundet i et sagligt formål, og at midlerne til at opfylde formålet er hensigtsmæssige og nødvendige. Derudover er arbejdsgiveren forpligtet til at foretage tilpasninger for at give en person med handicap adgang til beskæftigelse mv., medmindre arbejdsgiveren derved pålægges en uforholdsmæssig stor byrde.

Forsvarsministeriets Personalestyrelse vurderer, at processen i forhold til vurderingen af værnepligtiges egnethed til værnepligtstjeneste i forbindelse med Forsvarets Dag lever op til de krav, der fremgår af forskelsbehandlingsloven. Forsvarsministeriets Personalestyrelse vurderer således, at praksis er i overensstemmelse med loven.

Forsvarsministeriet anmodede på baggrund af den mulige hjemmelsproblematik den 19. maj 2023 Forsvarsministeriets Personalestyrelse om at sikre, at der indtil videre ikke sker afvisning af personel inden for området med henvisning til handicap. På baggrund af den juridiske vurdering fra Forsvarsministeriets Personalestyrelse har Forsvarsministeriet nu orienteret styrelsen om, at de kan vende tilbage til den hidtidige praksis.

Dato: 6. juli 2023

Enhed: TLG
Sagsnr.: 2023/005390
Dok.nr.: 578774
Bilag: 1

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

3. Det bemærkes herudover, at forskelsbehandlingsloven indeholder en særlig mulighed for at undtage væbnede styrker fra forbuddet mod forskelsbehandling på grund af handicap. Forsvarsministeriet har i en bekendtgørelse fra 2012 fastsat regler for, hvilke personelgrupper inden for Forsvarsministeriets område, der er undtaget fra forbuddet mod forskelsbehandling. Bekendtgørelsen undtager i dag personel i Forsvaret og Beredskabsstyrelsen.

Det fremgår af Forsvarsministeriets Personalestyrelses juridiske vurdering, at styrelsen vurderer, at det er i overensstemmelse med forskelsbehandlingsloven, at bekendtgørelsen undtager personel i Forsvaret fra forbuddet mod forskelsbehandling. Forsvarsministeriets Personalestyrelse anfører dog samtidig, at der kan stilles spørgsmål ved, om bekendtgørelsen kan anses for at være fuldt i overensstemmelse med loven, for så vidt angår personel i Beredskabsstyrelsen.

Forsvarsministeriet er enig i Forsvarsministeriets Personalestyrelses vurdering af, at der må anses at være den fornødne hjemmel til at undtage personel i Forsvaret fra forbuddet mod forskelsbehandling på grund af handicap. Det er endvidere Forsvarsministeriets vurdering, at der ikke er den fornødne hjemmel til at anse personel i Beredskabsstyrelsen for at være omfattet af den samme undtagelse.

Det skal understreges, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse – som beskrevet under pkt. 2 – i praksis har administreret efter forskelsbehandlingslovens krav. De hjemmelsmæssige udfordringer i bekendtgørelsen ændrer således ikke ved, at Forsvarsministeriets Personalestyrelses praksis samlet set vurderes at være i overensstemmelse med loven.

Da bekendtgørelsen i dag giver mulighed for at undtage flere personelgrupper fra forbuddet mod forskelsbehandling på grund af handicap, end der er hjemmel til i forskelsbehandlingsloven, vil der nu blive igangsat et arbejde med at ændre bekendtgørelsen, således at den bringes i overensstemmelse med loven.

4. I forhold til den nærmere vurdering af egnetheden til værnepligtstjeneste, når den værnepligtige har en ADHD-diagnose, har Forsvarsministeriet tidligere ved besvarelse af 9. april 2013 af spørgsmål nr. 162 (Alm. del) fra Folketingets Forsvarsudvalg bl.a. oplyst, at:

”Sessionslægerne arbejder ud fra et ensartet sæt retningslinjer for, hvordan lidelser klassificeres. Nogle få af disse retningslinjer er ultimative, men for langt de fleste sygdomme vil lægens bedømmelse af den værnepligtiges egnethed afhænge af et konkret lægefagligt skøn.

ADHD (Attention deficit hyperactivity disorder) er en psykisk lidelse karakteriseret ved forstyrrelse af opmærksomhed, aktivitet og impulsivitet. ADHD forekommer i forskellige sværhedsgrader og ledsages ofte af andre psykiske symptomer.

Sessionslægen vil vurdere egnetheden for værnepligtige med ADHD med udgangspunkt i de gældende retningslinjer ud fra en sammenfatning af karakterer på en skala fra 0-4, hvor 0 er helbredsmangler, der medfører uegnethed, og 4 er helbredsmangler, der medfører ringe funktionsnedsættelse og ingen hensyntagen. Med udgangspunkt i denne vurdering kan værnepligtige med lette tilfælde af ADHD uden behandlingsbehov igennem længere tid blive bedømt egnet, mens sværere tilfælde og fortsat behandling vil medføre uegnethed.

I forbindelse med bedømmelsen lægges der vægt på indhentelse af nødvendig dokumentation til belysning af sygehistorie, undersøgelser, behandling, diagnose og evt. andre symptomer. Hvis dette ikke har medført uegnethed uden møde, vil egnethed til aftjening af værnepligt bero på en konkret og individuel vurdering efter en grundig lægeundersøgelse på Forsvarets Dag.”

5. Mere generelt er det imidlertid min holdning, at det ikke bør komme de unge, der ønsker at aftjene værnepligt, til skade, at vi – heldigvis – er blevet bedre til at diagnosticere ADHD.

Regeringen vil derfor tage initiativ til, at den helbreds-vurdering, der foretages af værnepligtige i forbindelse med Forsvarets Dag, samt processen i forbindelse hermed, bliver et af elementerne i de drøftelser om den fremtidige værnepligtsordning, som vil indgå i det kommende forsvarsforlig.

Med venlig hilsen

Troels Lund Poulsen